

RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
N.v.t.	15 september 2026	22 september 2026	D.260841 Z.079993

Portefeuillehouder H.M. Ostendorp
S. van Alfen

Begrotingsprogramma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid
3. Sociaal Domein

**Onderwerp Zienswijze op begrotingswijziging 2026
inzake frictiekosten ontvlechting
bedrijfsvoering GGD GZ & VRGZ**

Voorgesteld besluit

1. De zienswijzebrief op de begrotingswijziging 2026 van de GGD GZ en de VRGZ inzake de frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

Op 9 april 2026 (VRGZ) en 16 april 2026 (GGD Gelderland-Zuid) hebben de algemeen besturen van beide organisaties het definitieve besluit genomen om de gezamenlijke bedrijfsvoering te beëindigen en voor beide organisaties uiterlijk 31 december 2027 een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in te richten. Voor de ontvlechting hebben de algemeen besturen van de VRGZ en de GGD GZ beide een begrotingswijziging 2026 voorgelegd met betrekking tot de eenmalige frictiekosten. De gemeenteraad wordt gevraagd hierop haar zienswijze aan de Algemeen Besturen van de VRGZ (uiterlijk 3 oktober 2026) en de GGD GZ (uiterlijk 7 november 2026) kenbaar te maken.

1. Inleiding

Sinds 2013 werken de VRGZ en de GGD Gelderland-Zuid samen op het gebied van bedrijfsvoering. Door ontwikkelingen binnen beide organisaties is deze samenwerkingsvorm echter niet langer passend. De GGD GZ is de afgelopen jaren sterk gegroeid, beide organisaties ontwikkelen zich inhoudelijk en organisatorisch steeds verder uit elkaar en de bestaande verdeelsleutel binnen het fiscale construct (kosten voor gemene rekening) leiden tot een scheve kostenverdeling en (fiscale) risico's.

Op 9 april 2026 (VRGZ) en 16 april 2026 (GGD Gelderland-Zuid) hebben de algemeen besturen van de VRGZ en de GGD GZ het definitieve besluit genomen om de gezamenlijke bedrijfsvoering te beëindigen en voor beide organisaties uiterlijk 31 december 2027 een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in te richten. Over dit ontvlechtingsproces en bijkomend besluit bent u door de organisatie evenals de besturen van de VRGZ en GGD GZ geïnformeerd via meerdere raadsinformatiebrieven (2 maart 'afronding onderzoek samenwerking' en 20 mei 'besluit ontvlechting'), bijlage 5 en 6.

Zoals aangekondigd in deze raadsinformatiebrieven evenals in de brief over de jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 van beide besturen wordt voor de ontvlechting een begrotingswijziging 2026 voorgelegd voor eenmalige frictiekosten. De gemeenteraad kan haar zienswijze aan de AB's van de VRGZ uiterlijk 3 oktober 2026 en de GGD GZ uiterlijk 7 november 2026 kenbaar maken.

Vanwege het proces wat deze organisaties gezamenlijk doorlopen hebben en de al eerdere gezamenlijke informatievoorziening richting de raad, kiest de gemeente Buren bewust voor het kenbaar maken van één zienswijze aan beide organisaties.

2. Doel/meetbaar effect

Met deze zienswijzebrief brengt de gemeenteraad van Buren aandachtspunten in bij het AB VRGZ en het AB GGD GZ voorafgaand aan de vaststelling van de begrotingswijziging 2026. Daarmee kan de raad invloed uitoefenen op de besluitvorming en de belangen van de gemeente Buren borgen.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Wet Gemeenschappelijke Regelingen [wetten.nl - Regeling - Wet gemeenschappelijke regelingen - BWBR0003740](#)
- De Gemeentewet: [wetten.nl - Regeling - Gemeentewet - BWBR0005416 \(overheid.nl\)](#)
- Wet veiligheidsregio's [wetten.nl - Regeling - Wet veiligheidsregio's - BWBR0027466](#)
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid [Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid | Lokale wet- en regelgeving](#).
- Taken en diensten GGD Gelderland-Zuid: [Taken en diensten - GGD Gelderland-Zuid](#)

Eerdere informatievoorziening

02-03-2026 RIB 'afronding onderzoek samenwerking' namens de organisatie

20-05-2026 RIB 'besluit ontvlechting', namens de GGD GZ en VRGZ

4. Argumenten

1.1. *Het besluit tot ontvlechting is al genomen en heeft incidentele (eenmalige) gevolgen voor zowel de VRGZ als de GGD GZ.*

Het besluit tot ontvlechting van de bedrijfsvoeringsorganisaties hebben beide organisaties in april 2026 genomen. Deze begrotingswijziging 2026 gaat alleen in op de eenmalige kosten. Voor de structurele kosten voor de GGD GZ volgt een aparte begrotingswijziging 2027. De reden dat dit een begrotingswijziging is, komt omdat het besluit tot ontvlechting pas na het bekend maken van de conceptbegroting 2027 genomen is.

1.2. *Deze begrotingswijziging 2026 vraagt om een formele, bestuurlijke reactie.*

Met het indienen van een zienswijze kan de gemeenteraad richting geven aan de verdere (financiële) uitwerking van dit proces van ontvlechting.

1.3. *We geven een aantal aandachtspunten mee*

In deze zienswijze vragen we (wederom) aandacht voor een kritische blik op dit ontvlechttingsproces zodat de (financiële) uitgangspunten van beide organisaties geborgd blijven. Dit gaat onder andere om juiste continuering van dienstverlening, transparantie in financiën, kwalitatieve ontwikkeling van twee nieuwe, wendbare en robuuste bedrijfsvoeringsorganisaties en actieve informatievoorziening richting de gemeenteraden.

In eerdere zienswijzen (jaarstukken '25 en begroting '27) hebben wij hier bij beide organisaties ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd.

1.4. *De zienswijze sluit aan bij de wettelijke bevoegdheid van de gemeenteraad binnen de gemeenschappelijke regeling.*

De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze in te dienen op begrotingswijzigingen van verbonden partijen. Dit volgt uit artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling VRGZ en artikel 31 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD GZ. De raad vervult daarmee zijn kaderstellende en controlerende rol.

5. Kanttekeningen

1.1 *Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ en de GGD GZ de input van de raad opvolgt.*

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de begrotingswijziging 2026. Het Dagelijks Bestuur (DB) geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur (AB) is bevoegd om de wijziging vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet (volledig) over te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, is de kans groter dat het AB de zorgen en aanbevelingen uit de zienswijzen meeneemt in de uiteindelijke besluitvorming.

1.2 Het verwachte positieve resultaat 2026 van de GGD GZ kan veranderen

De GGD GZ heeft een speciale bestemmingsreserve opgebouwd voor de (gedeeltelijke) financiering van deze frictiekosten (ook te lezen in paragraaf 6 'financiële consequenties'). Hierin wordt (een deel van) het positieve resultaat over 2026 met een hoogte van €250.000 nog aangevuld. Er is een kans dat dit positieve resultaat vanwege (onverwachte) financiële ontwikkelingen verandert, waardoor er niet voldoende positief resultaat over blijft om in deze bestemmingsreserve te storten. De GGD GZ heeft hier verder (nog) geen uitspraken over gedaan – mocht dit scenario zich voordoen – hoe dit dan op te lossen. Een mogelijke optie is dan om een tekort aan te vullen vanuit de algemene reserve. We moeten er streng op toe blijven zien dat een mogelijk tekort niet gedekt gaat worden door ons als gemeenten.

6. Financiële consequenties

De eenmalige kosten voor de ontvlechting en het opzetten van twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties worden geraamd op maximaal €2,25 miljoen. Deze raming is gebaseerd op:

- Kosten voor het (her)inrichten van processen, systemen en contracten;
- Externe kosten, zoals inhuur van projectleiders en (juridisch) advies.

In eerdere besluitvorming (AB GGD GZ 16 april 2026) is middels een amendement ingestemd met een maximalisatie van dit bedrag aan frictiekosten (€2,25 miljoen) ten laste van de deelnemende gemeenten.

Opbouw eenmalige frictiekosten

Een deel van deze frictiekosten wordt gedekt uit een specifiek gevormde reserve bij de GGD GZ (ter compensatie van de scheefgroei in de bedrijfsvoering), opgebouwd uit:

-	Gerealiseerd resultaat over 2024 en 2025	€500.000
-	Verwacht resultaat over 2026	€250.000

Hiermee komt het totaal van de reserve op €750.000. Wat betekent dat het gezamenlijk te financieren bedrag door gemeenten nog uitkomt op €1,5 miljoen. Dit restant wordt toegerekend aan de VRGZ en GGD GZ op basis van de verwachte verdeling van de kosten tussen beide organisaties, op basis van inwoneraantal. Dat betekent dat de VRGZ een begrotingswijziging 2026 voorlegt van €1.033.000 en de GGD GZ van €467.000 (zie onder).

Te factureren

	Totaal	VR	GGD
Frictiekosten verdeling	2.250.000	1.032.882	1.217.118
Bestemde reserve frictiekosten (2024, 2025, 2026)	-750.000	0	-750.000
Totale incidentele frictiekosten bijdrage door gemeenten	1.500.000	1.032.882	467.118

Financiële gevolgen gemeente Buren

Voor Buren betekent dit een eenmalige bijdrage ter hoogte van: €71.083

De verdeling voor beide organisaties is dan als volgt:

Gemeente	Inwoners	Percentage	VRGZ	GGD	Totaal
Buren	27.968	4,74%	€ 48.953	€ 22.131	€ 71.083

Eerder zouden de incidentele frictiekosten voor ontvlechting gesplitst worden over de boekjaren 2026 en 2027. Hierdoor heeft Buren de helft van de frictiekosten verwerkt in de kadernota 2027 en zou de andere helft verwerkt worden in de 2^e Burap 2026. Gezien alle incidentele frictiekosten nu via deze begrotingswijziging 2026 verwerkt worden, wordt dit gecorrigeerd in de 2e Burap 2026. Hierbij zal ook de juiste verdeling van bedragen toegeschreven worden aan de desbetreffende gemeenschappelijke regeling.

7. Juridische consequenties

Niet van toepassing.

8. Participatie

Niet van toepassing.

9. Toekomstoriëntatie

Eén van de strategische speerpunten van Buren is 'samen sterker in de regio'. De gemeente Buren heeft de ambitie om zelfstandig te blijven. Tegelijkertijd groeit het aantal taken dat gemeenten moeten uitvoeren. Voor een deel worden deze taken regionaal belegd. Dat vraagt om effectuering en versterking van samenwerking in de regio. Door het indienen van een zienswijze op een begrotingswijziging van een gemeenschappelijke regeling pakt de gemeenteraad van Buren zijn positie in de regio en in het samenwerkingsverband. Op deze manier kunnen we als gemeente Buren onze maatschappelijke doelen behalen.

10. Uitvoering

- Planning
Na akkoord wordt de zienswijzebrief na de besluitvormende raad van 22 september 2026 verstuurd. De vaststelling van de definitieve begrotingswijziging vindt plaats in de AB's van 3 oktober (VRGZ) en 7 november (GGD GZ).
- Communicatie
Na besluitvorming wordt de definitieve zienswijzebrief verstuurd aan de VRGZ en de GGD GZ.
- Evaluatie
Het DB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

11. Bijlagen

- Bijlage 1 Raadsbesluit zienswijze op begrotingswijziging 2026 inzake frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ
- Bijlage 2 Zienswijzebrief op begrotingswijziging 2026 inzake frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ
- Bijlage 3 Raadsbrief begrotingswijziging frictiekosten bedrijfsvoering VRGZ en GGD
- Bijlage 4 Raadsinformatiebrief 'afronding onderzoek samenwerking' GGD GZ en VRGZ (2 maart 2026, vanuit de organisatie)
- Bijlage 5 Raadsinformatiebrief 'ontvlechting gezamenlijke bedrijfsvoering GGD en VRGZ' (20 mei 2026, namens de GGD GZ en VRGZ)

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef
secretaris

H.M. Ostendorp
burgemeester